MORGENAVISEN Jyllands-Posten

Chefredaktion: Carsten Juste (ansvarhavende), Jørn Mikkelsen og Henrik Thomsen

Direktion: Lars Henrik Munch (administrerende)

Udgiver og tryk: JP/Politikens Hus A/S
Grøndalsvej 3, 8260 Viby J. Telefon 87 38 38 38. Se også side 2

Kommunal syge

SYGEFRAVÆRET i kommunerne har nået et alarmerende omfang.

Nye tal viser, at det kommunale sygefravær på trods af alle tiltag fortsætter med at vokse ukontrollabelt og herigennem påfører skatteyderne milliardudgifter.

Hvis sygefraværet i kommunerne blev bragt ned på niveau med den private sektor, ville det repræsentere en produktivitetsforøgelse svarende til 10.000 årsværk.

■

De faglige organisationer er ikke sene til at pege på kommunalreformen som en væsentlig stressfaktor.

Heri kunne de have haft ret, hvis sygefraværet i 2006 lå markant højere end de foregående år, men det er ikke tilfældet.

En nylig undersøgelse viste, at chefer i den offentlige sektor er blandt de *mindst* stressede på arbejdsmarkedet.

Andre statistikker, heriblandt "Dødelighed og Erhverv 1996-2000" fra Danmarks Statistik, viser, at matroser, kokke, tjenere og slagteriarbejder har en høj dødelighed, hvorimod bl.a. folkeskolelærere, dagplejemødre, sygeplejersker og hospitalslæger har en lav dødelighed.

Argumenterne om, at store grupper af offentligt ansatte skulle være særligt stressede og således særligt udsatte for at få flere sygedage, har ikke hold i tilgængelige data.

Til gengæld er der næppe tvivl om, at store grupper af offentligt ansatte godt hjulpet af deres faglige organisationer har opbygget en martyriumlignende myte om at have et langt værre arbejdsliv end andre grupper på arbejdsmarkedet. Så stor har myten vokset sig, at mange offentligt ansatte nu anser den for at være en uigendrivelig sandhed.

Hvad der springer i øjnene i forbindelse med det massive sygefravær i især landets største kommuner er de mange tilsyneladende frugtesløse initiativer, der er gjort for at bedre situationen.

Et vigtigt aspekt i afdækningen af det uacceptabelt høje sygefravær blandt kommunalt ansatte er kommunernes udbredte misbrug af sygemeldinger.

Aldrig så snart er en personalesag opstået, førend medarbejderen sendes hjem som sygemeldt. Ofte forbliver den pågældende medarbejder sygemeldt, indtil der er fundet en løsning på problemet.

Med denne fremgangsmåde sender kommunerne et klart signal til medarbejderne om, at en sygemelding ikke behøver at dække over sygdom, men et acceptabelt middel at tage i anvendelse, hvis arbejdsdagen synes sur.

Ud over den uacceptable kassetænkning bidrager kommunerne herigennem til at sløre billedet af det reelle sygefravær og giver samtidig de faglige organisationer anledning til at beklage sig over urimelige arbejdsvilkår, selv om fagforeningerne på lokalt plan uden videre blåstempler misbruget af sygemeldinger i personalesager, hvor årsagerne er alt andet end sygdomsrelaterede.

Det mindsker næppe heller sygefraværet, at en række kommuner har udstedt jobgaranti til store grupper af ansatte, for hvem det er omtrent risikofrit at have mange sygedage.

■

Sygefraværet har nået et omfang, der uvægerligt rejser spørgsmålet om en genindførelse af de i fagbevægelsen så forhadte karensdage.

Der er næppe tvivl om, at eksempelvis to karensdage vil nedbringe sygefraværet; især antallet af korte sygeperioder og den klassiske mandagssyge.

I så henseende kan karensdage være et anvendeligt redskab til at få luget de sygedage ud af statistikkerne, der læner sig op ad begrebet "pjæk".

Handling er påkrævet.

Et opgør med alle tilfælde af dårlig arbejdsmoral er nødvendigt, ligesom kommunerne prompte skal ophøre med deres misbrug af sygemeldinger.

Chavez og socialismen

GÆTTERIERNE OM hvad Venezuelas præsident Hugo Chavez havde i tankerne, da han efter den tordnende valgsejr i december sidste år sagde, at han ville styrke sin socialistiske revolution, bliver nu besvaret.

I mandags meddelte han, at han ville nationalisere landets største børsnoterede telekommunikationsselskab CANTV og nogle elektricitetsselskaber. At han har i sinde at samle endnu mere magt i regeringens, eller rettere sine egne, hænder er der kun ringe tvivl om.

Han truer med at fjerne Centralbankens selvstændighed. Han vil have en finger med i, hvor meget private firmaer må tjene. Han fyrer ministre på rad for at sikre, at de ikke sætter spørgsmålstegn ved hans politik.

I løbet af otte år har han afskediget otte indenrigsministre og tre boligministre. I den seneste regeringsomdannelse har vicepræsidenten og indenrigsministeren fået en fyreseddel.

Næste skridt bliver formentlig, at han vil lukke en kritisk tv-station ved at nægte at forny dens sendetilladelse.

■

Hvad Chavez er i gang med, er indlysende. Med sit store forbillede, "min far" Fidel Castros "reformer" som forbillede og den cubanske revolution i 1960'erne som det lysende socialistiske eksempel er han godt i gang med at skabe den étparti stat, som er Washingtons mareridt.

Det er situationen, inden præsident George W. Bush i næste måned drager til Latinamerika i et forsøg på at samle stumperne af USA's politik i denne region op.

Med Chavez som den fjerde valgte socialistiske præsident i Latinamerika inden for få måneder, er USA's dilemma klart trukket op. USA er på vej til at tabe den sidste rest af indflydelse i det, der en gang var dets baghave.

■

Det sker til overflod på et tidspunkt, da Kina er ved at sætte sig på Afrika og gennem en årrække har øget sin indflydelse i Latinamerika. Opskriften er den samme. Kina sikrer sig råvarer, øger samhandelen og bidrager dermed til regionens vækst.

Det stille håb, man kan have, inden den amerikanske præsident pakker rejsekufferten, er, at det langt om længe er gået op for ham og hans regering, at det er på tide at støtte den demokratiske udvikling i Latinamerika. Ikke med våben, men med penge.

Men det er i 11. time, hvis ikke også Latinamerika skal indskrives som et negativt kapitel i historiebøgernes beretning om George W.Bush.

DEBAT

Sygefraværet har nået et omfang, der uvægerligt rejser spørgsmålet om en genindførelse af de i fagbevægelsen så forhadte karensdage.
Dagens leder I

Sorte og hvide parasitter

Af Jørgen Henriksen,
Harespringet 25, København NV

NÅR MAN læser Jyllands-Postens leder 27/2 med overskriften "Parasitterne", så er det igen en bekræftelse på, hvor glade vi alle bliver, når vore fordomme kan dokumenteres af andres uvildige undersøgelser.

De arbejdsløse er parasitter, fordi 20 pct. af dem har svaret på et overordnet spørgsmål, at de ikke vil have et arbejde. Jeg har ikke læst rapporten fra Socialforskningsinstituttet og har således tilsyneladende samme udgangspunkt som JP's lederskribent. Til gengæld har jeg lyttet til P1's mange fyldige indslag om undersøgelsen, hvoraf det tydeligt fremgår, at disse 20 pct. har kvalificeret deres nej til arbejde her og nu.

Tilbage skulle der være ca. 1-2 pct. som simpelt hen mener, at de ikke vil have et arbejde. JP vælger at se tingene sort eller hvidt og bruger tilsyneladende beskæftigelsesministerens pressemeddelelse om undersøgelsen som baggrund for lederen.

JP ved jo lige så godt som ministeren, at de fleste af de godt 100.000, der er ledige nu, er ledige på vej fra et arbejde til et andet, og at de er medlem af en arbejdsløshedskasse for at have tid og ro til at finde et andet godt arbejde. Det er selvfølgelig rart at blive bekræftet i sine fordomme, men for en kritisk avis er det simpelt hen for vagt at bruge en klar politisk udmeldelse fra ministeren som baggrund for at mistænkeliggøre alle arbejdsløse, som jo er blevet arbejdsløse, fordi de er blevet afskediget af arbejdsgiveren – er det helt forbigået JP's opmærksomhed, at der er arbejdsgivere, der afskediger medarbejdere på grund af simple økonomiske betragtninger, som for eksempel når TDC må afskedige en masse medarbejdere for at finde penge til Dyremose og kapitalfondene? Og det kan de roligt gøre, fordi de ved, at arbejdskraften er klar, når de igen skal hyre medarbejdere – uden at det i mellem tiden har kostet dem en krone.

En stor fordel

Så hvem er det nu, der nasser på hvem? Erhvervslivet har en kæmpefordel i uden større problemer at kunne fyre og hyre medarbejdere, uden at det skaber det store politiske halløjsa og økonomisk ruin for de ramte – og det er fint nok. Men samme erhvervsliv skriger sammen med JP op om misbrug af systemet, når de arbejdsløse samtidig vil bruge systemet til at finde et godt og passende job igen.

Man skal naturligvis stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men det kan ikke og skal ikke være sådan, at man skal tage et job som avisbud flere timers transport fra hjemmet, når man har en tro på, at et passende job dukker op inden for rimelig tid tættere på bopælen.

SVAR

At stå til rådighed betyder at stå til rådighed. Det betyder ikke, at man kan lukrere på systemet for at »have tid og ro til at finde et andet godt arbejde.«

Redaktionen

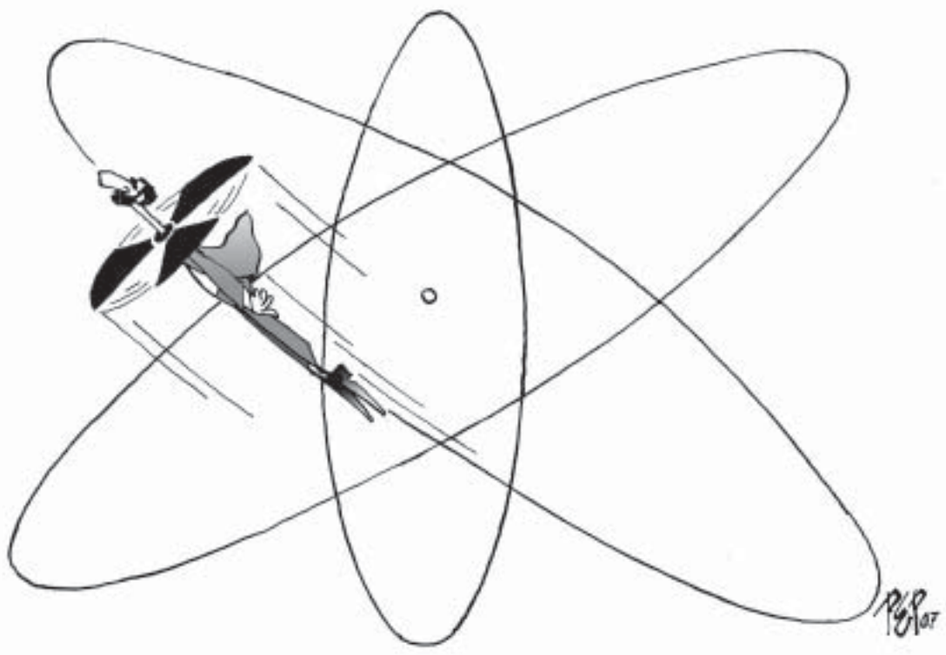

Vores atombrændselsprogram har ingen bremse og intet bakgear, siger Irans præsident, Mahmoud Ahmadinejad.

Borgerkrig

Af Bente Krarup Rytter,
Sindbjerg Mosevej 26, Silkeborg

IMAM Mostafa Chendid sammenligner i Jyllands-Posten 24/2 de irakiske oprørere med den danske modstandsbevægelse under Anden Verdenskrig.

Som datter af en modstandsmand vil jeg bede mig fritaget for den sammenligning. Danske modstandsfolk myrdede ikke andre danskere på markedspladser, på universiteter, i begravelsesoptog og i kirker om søndagen.

De prøvede tværtimod at undgå at dræbe såvel civile borgere som tyske soldater. De dræbte ikke danskere, der stod i kø for at melde sig som tysklandsarbejdere eller frikorpsfolk. De bekæmpede fjenden med andre midler.

De midler, irakiske oprørere bruger, minder derimod om nazisternes fremgangsmåde på Østfronten, hvor fjenden systematisk skulle udryddes og blev det med stor grusomhed.

Kan Mostafa Chendid, der åbenbart har sympati for de irakiske oprørere, mon forklare mig, hvilket højere formål det tjener at myrde 40 unge irakere på en læreanstalt i Bagdad eller myrde 18 drenge, der spiller fodbold i en fodboldpark i Ramadi, for blot at nævne to begivenheder, der har udspillet sig inden for de seneste to døgn?

For mig ligner det, der sker i Irak, absolut ikke en frihedskamp som den danske rettet mod besættelsesmagten, men derimod en borgerkrig mellem sunni- og shiamuslimer om hvem, der skal have magten, når besættelsesmagten trækker sig ud. Og den kamp føres på alle de mest bestialske måder, som det lå fjernt for danske modstandsfolk at benytte sig af.

Forhåbentligt åbner Harry Potter døren til litteraturen for mange unge.

Den magiske eventyrverden

Af ROBERT JOHANNES RASMUSSEN
stud. mag. art. i litteraturvidenskab, Jagtvej 34, 1., Odense C

DET VIL sikkert være et regulært stormløb, danske såvel som internationale boghandlere vil blive udsat for 21/7 i år, når syvende og sidste bind i sagaen om den unge magiker Harry Potter og konsorter frigives til en fanskare, der tæller millioner og atter millioner.

Syvende bind, der bærer titlen "Harry Potter and the Deathly Hallows", bogen har endnu ikke fået dansk titel, frigives blot otte dage efter, at den femte film "Harry Potter og Fønixordenen" har haft premiere i biograferne verden over.

At litteratur kan generere opmærksomhed i det omfang, Potter-bøgerne gør, er bemærkelsesværdigt og et bevis på, at det skrevne ord ikke er en forældet kommunikationsform.

Litteraturen lever og ånder side om side med den visuelle formidling og udgør en stærk og levedygtig pendant til filmens lige så forunderlige verden.

Mangemilliardær

Joanne Kathleen Rowlings magiske eventyrverden, hvor vennerne Harry, Ron og Hermione udgør den treenighed, skarer af læsere har fulgt i tykt og tyndt siden lanceringen af første bind i juni 1997, har vist sig at være en udbredt og verdensomspændende succes - endog i en sådan grad, at Rowling som den første forfatter nogen sinde kan kalde sig mangemilliardær. Det amerikanske magasin Forbes har således anslået Rowlings formue til at være på omkring 6,5 milliarder kroner, hvilket gør hende til verdens næstrigeste kvindelige entertainer, og dermed placeres hun lige efter Oprah Winfrey.

Disse økonomisk funderede fakta er ikke kun en solid indikator for bøgernes evne til at tryllebinde; de er endnu et bevis på, at der stadig i vor tid er masser af liv i skønlitteraturen – her ikke mindst den eventyrlige af slagsen. Således er det da også ganske interessant at se, hvorledes Rowling har valgt ikke kun at lade den eventyrlige magi være at finde i bøgerne, men rent faktisk har skabt et sindrigt system af

Hvad der ydermere er interessant, er, at Rowlings Potter-bøger rent faktisk hører til blandt verdens mest forbudte.

noget nær magisk talsymbolik.

Magisk afslutning

Således blev første bind frigivet juni 1997 og nu – ti år efter – afsluttes sagaen med syvende bind, i syvende måned i år 2007 – alt imens femte film også kører i biograferne. Det må da siges at være en magisk afslutning på vor tids bedst sælgende bogserie.

Hvad man må håbe er, at Harry Potter åbner dørene for litteraturens mangfoldige verden for de mange unge læsere, der har taget magiens lærling til sig, og at de efterfølgende vil begive sig ud på eventyr i al den øvrige litteratur, verden har at byde på.

I fint selskab

Hvad der ydermere er interessant, er, at Rowlings Potter-bøger rent faktisk hører til blandt verdens mest forbudte. Dette betyder, at hun befinder sig i fint selskab, der tæller kanoniserede forfattere som bl.a. Harper Lee, Mark Twain, J.D. Sallinger, William Golding og John Steinbeck.

Men som Rowling siger, så ser hun det som en stor ære, at hun befinder sig på en sådan liste og henfører her til den store amerikanske lyriker Ralph Waldo Emmerson, der sagde, at »Enhver bog, der brændes, oplyser verden.«

Lad os håbe, at det aldrig igen kommer så vidt, og lad det samtidig stå klart, at Rowling med sine velskrevne eventyr er at takke for meget.

Vatikanet har et stort medansvar

Af Eva Boserup,
Taarbæk Strandvej 59 D, Klampenborg

SPØRGSMÅL om prævention og abort optager mændene i Vatikanet.

Man må ellers antage, at spørgsmål, der specielt angår kvinder, ikke er et naturligt emne for en gruppe velsituerede mænd, der efter sigende lever i cølibat med hinanden i Vatikanet.

Naturligvis er abort uetisk - men det er endnu mere uetisk at sætte børn i verden, som man hverken magter at tage sig af eller beskytte. I Rumænien og Bulgarien befinder der sig tusindvis af uønskede børn på elendige børnehjem.

I Sydafrika mener man, at der er mere end en million voldtægter pr. år med risiko for både graviditet og aids. I Afrika som helhed er der nu ca. 12-15 millioner forældreløse børn på grund af aids.

I følge Amnesty International lever der mindst 7 millioner børn på gaden i Brasilien. I Darfur-provinsen i Sudan risikerer kvinder og piger at blive voldtaget, hvis de forlader lejrene for at samle brænde osv. osv.

Dette forhindrer dog ikke paven i at pålægge kvinderne synd og skyld for de børn, de evt. undgår at sætte i verden.

Ikke et ord om mænd

Det er bemærkelsesværdigt, at paven aldrig nævner mænds medansvar for disse ulykkelige forhold - især da mænd er den direkte årsag til både graviditet og abort.

Etik handler om mænds medansvar for uønskede graviditeter - etik handler om, at kvinder skal behandles ordentligt. Etik handler om, at det alene er kvinden selv, der kan vurdere, om hun magter flere børn.

Kriminalisering af abort betyder naturligvis ikke, at problemet forsvinder, men det betyder, at fattige kvinder tvinges tilbage til kvaksalverne, hvor de risikerer liv og helbred.

Her har Vatikanet et stort medansvar.

Overvågningssamfund

Af Poul Granum-Jensen,
Kastetvej 15 B, 4., Aalborg

ANTALLET af røverier er faldet med 16 procent på landsplan i løbet af de seneste seks år, men det er højst usikkert, hvor meget det, som det påstås, har at gøre med den øgede videoovervågning.

Fald i kriminaliteten kan have mange årsager, og det kan eksempelvis nævnes, at antallet af bankrøverier er faldet fra 222 i 2002 til 68 i fjor - uden at bankerne har udvidet overvågningen.

Ifølge en rapport fra Det Kriminalpræventive Råd kan videoovervågning ikke forebygge, at der sker kriminelle handlinger. Forbryderne tager blot højde for, at der sker en overvågning og planlægger efter det, og det er samtidig tvivlsomt, hvor stor betydning kameraoptagelser har for opklaringen af en given handling.

Den af regeringen foreslåede udvidelse af den private overvågning vil ikke mindst over en årrække få et enormt omfang. Ønsker vi virkelig at forvandle vores lille land til et overvågningssamfund til gengæld for et beskedent fald i en under alle omstændigheder beskeden kriminalitet?